


اداره آموزش و پرورش شیروان		آموزشگاه: دخترانه فرزنانگان ۲		نمره	مهر آموزشگاه
سؤالات امتحانی نوبت دوم مجازی		درس: علوم و فنون ادبی		پایه: دهم	
سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰		 سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان		رشته: انسانی	
شامل: ۲۳ سوال در ۳ صفحه				مدت آزمون: ۸۵ دقیقه	
تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۲/۲۷		شیوه برگزاری: مجازی		ساعت شروع: ۱۰ صبح	نام دبیر: افجسته
نام خانوادگی:		نام خانوادگی:		نام:	
بنام خدا					
ردیف	سوالات				
(تاریخ ادبیات و سبک شناسی)					
۱	متن را تعریف کنید.				
۲	چرا به زبان فارسی نو، «فارسی دری» هم گفته می شود؟				
۳	ویژگی اصلی نثر موزون چیست؟				
۴	سبک شخصی چیست؟				
۵	سبک خراسانی بر حسب زمان به ۳ سبک فرعی تقسیم می شود، نام ببرید.				
۶	شاعرانی مانند «عطار و مولوی» به پیروی از چه کسی به تصوف و عرفان روی می آوردند؟				
۷	برای خواندن هریک از متون زیر، کدام لحن مناسب است؟ الف) حرام از یک کف دست کاغذ و یک بند انگشت مداد که خسرو به مدرسه بیاورد یا لای کتاب را باز کند، با این حال، شاگرد ممتازی بود. ب) دو کس رنج بیهوده بردند و سعی بی فایده کردند: یکی آن که اندوخت و نخورد و دیگر آن که آموخت و نکرد.				
۸	متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. روزی نوشروان به شکار رفته بود و طوفی می کرد. پیری را دید که درخت جوز می کشت. گفت: «ای پیر، چه می کنی؟» گفت: «پادشاه دیر زیاد، درخت جوز می کارم.» نوشروان گفت: «تو مردی پیری، چه طمع داری که بر این بخوری؟» گفت: «کشتند و خوردیم، کاریم و خوردند.» «جوامع الحکایات و لوامع الروایات» با توجه به متن بالا، هریک از ویژگی های زیر، به کدام قلمرو در کالبد شکافی نثر اشاره دارد؟ این نوشته نمونه ای از متن تعلیمی است. انسان ها باید همیشه آینده نگر باشند. به کارگیری عبارت «دیر زیاد» به جای «عمرش طولانی باد.» استفاده از واژه «جوز» به جای «گردو» زبانی زبانی نوع فکری				
(زیبایی شناسی)					
۹	کدام یک از جناس های زیر، هم ریشگی ندارد؟ الف) منظر - مناظر ب) خالق - مخلوق پ) عالی - متعالی ت) تعلیل - معلوم				

۰/۷۵	سجع را در نوشته زیر پیدا کنید و نوع آن را بنویسید. - شما را باغ باید و ما را چون لاله داغ. یکی را لاله و ورد سزاوار است و دیگری را ناله و درد.	۱۰																					
۰/۷۵	در کدام بیت، آرایه «موازنه» و در کدام بیت، آرایه «ترصیع» دیده می شود؟ ارزش موسیقایی کدام بیشتر است؟ خواست پریدن چمن از چابکی بدان حجت که دل را تازه دارد خواست چکیدن سمن از نازکی بدان آیت که جان را بنده دارد	۱۱																					
۱/۵	با توجه به سروده زیر، آرایه خواسته شده را پیدا کنید و در جدول بنویسید. دردهای من / جامه نیستند / تا ز تن درآورم / چامه و چکامه نیستند / تا به رشته سخن درآورم / نعره نیستند / تا ز نای جان برآورم / دردهای من نگفتنی / دردهای من نگفتنی است.	۱۲																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">جناس ناهمسان افزایشی</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">جناس ناهمسان اختلافی</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">واژه آرایه</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">واج آرایه</td> </tr> </table>			جناس ناهمسان افزایشی	جناس ناهمسان اختلافی	واژه آرایه	واج آرایه																	
جناس ناهمسان افزایشی	جناس ناهمسان اختلافی																						
واژه آرایه	واج آرایه																						
۰/۵	دو واژه بنویسید که با کلمه «گیسو» سجع «مطرف» داشته باشد.	۱۳																					
۰/۵	آرایه «اشتقاق» در نوشته زیر، بین چه واژه هایی است؟ «حکیمی که با جُهل درافتد، باید که توقع عزت ندارد و اگر جاهلی به زبان آوری برحکیمی غالب آید، عجب نیست که سنگی است که گوهر همی شکند.»	۱۴																					
۱/۵	ابیات زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. بیت اول: کسی با او نه و او با همه کس بیت دوم: سعدی از پرده عشاق چه خوش می گوید نماند هیچ کس او ماند و بس تُرک من پرده انداز که هندوی توأم الف) در بیت اول و دوم، جناس را پیدا کنید و نوع هریک را بنویسید. ب) ارزش موسیقایی «جناس» موجود در میان کدام بیت بیشتر است؟	۱۵																					
(موسیقی شعر)																							
۲/۵	ابیات زیر را بخوانید و جدول زیر را کامل کنید. گم شدم در این شب سنگی مرا پیدا کنید خوب و بد هر چه نوشتند به پای خودمان از خیابان های دلتنگی مرا پیدا کنید انتخابی است که کردیم برای خودمان	۱۶																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 12.5%;">ردیف</th> <th style="width: 12.5%;">واژه قافیه</th> <th style="width: 12.5%;">حروف مشترک</th> <th style="width: 12.5%;">حروف الحاقی</th> <th style="width: 12.5%;">حروف اصلی</th> <th style="width: 12.5%;">حرف روی</th> <th style="width: 12.5%;">قاعده</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">بیت اول</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">بیت دوم</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			ردیف	واژه قافیه	حروف مشترک	حروف الحاقی	حروف اصلی	حرف روی	قاعده	بیت اول							بیت دوم						
ردیف	واژه قافیه	حروف مشترک	حروف الحاقی	حروف اصلی	حرف روی	قاعده																	
بیت اول																							
بیت دوم																							
۰/۲۵	در برابر هر واژه، علامت های هجایی آن واژه گذاشته شده است، کدام یک نادرست است؟ الف) الف نیست (U -) ب) آزاده (- - -) پ) قصیده (U - U) ت) کاشته (U U -)	۱۷																					

۰/۲۵	۱۸	کدام بیت ذوقافتین است؟ الف) الا ای روز و شب در خواب رفته! ب) ز گردان ایران همآورد خواست برآمد صبح پیری و تو خفته ز جولان او در جهان گرد خواست
۰/۵	۱۹	با توجه به علامت هجاها، کدام واژه ها با حذف همزه تلفظ شده است؟ عاقبت اندیش: (U - U U -) پلنگ افکن (U - U -)
۱	۲۰	صامت ها و مصوت های واژه های زیر را بنویسید. الف) نشاط آور: ب) سپیده دم:
۱/۵	۲۱	بیت زیر را به خط عروضی بنویسید، بعد از تقطیع هجایی، در زیر هر هجا، نشانه خاص آن را بگذارید. - دل زنده می شود به امید وفای یار جان رقص می کند به سماع کمال دوست
(تحلیل نظم و نثر)		
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	۲۲	با توجه به اشعار زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. هم آنکه یکایک ز درگاه شاه ستم دیده را پیش او خواندند بدو گفت مهتر به روی دژم «غمگین» خروشید و زد دست بر سر زشاه الف) واژه ای پیدا کنید که امروزه کاربردی ندارد و جزء واژگان کهن است. ب) دو ویژگی ادبی برای این سروده بنویسید. پ) قالب اشعار بالا چیست؟ ت) این سروده ها را از نظر فکری بررسی کنید.
۲	۲۳	حکایت زیر را بخوانید و آن را از دید قلمرو ادبی و فکری بررسی کنید. «روزی شخصی پیش بهلول، بی ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟» او گفت: چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته اند. گفت: آب و گل تو را نیکو سرشته اند، اما لگد کم خورده است! قلمرو ادبی: قلمرو فکری:
۲۰	تلاش امروز تو ، موفقیت فردای توست جمع نمره	